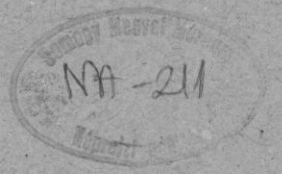

NA-211

Solymgyűjtés leírása
Képrajz adatlak

Spizs; Dr. Haykai Árpád

Spizs ideje: 1959. jan. 21

Tartalék: Faszag megművelés

verseny

Alap

Felkészítés: metszés, tervezés (tervezés megse)
Képrajz (szöveg megse)

Képrajz; XV, 19, 21,

Iratgyűjtő

MSZ 5617

PAPIRIPARI VÁLLALAT

KISKUNHALASI GYÁRA

feldolgozás

Ábrák az egész ltr. 280-as file alól.

velen

Faragó népművészek versenye

A Népművelési Intézet és a Balatoni Intéző Bizottság pályázatot írt ki a faragó népművészek részére, ajándéktárgyaknak alkalmas faragványok készítésére. A beérkezett pályaműveket Kaposvárott bírálták el.

A versenyen Veszprém, Somogy, Zala, Győr-Sopron, Baranya megyék népművészei vettek részt, szám szerint ötvenketten. A legtöbb népművészeti alkotás Somogy megyéből került ki. Ugy látszik, hogy e megye területén élő faragók, pásztorok őrzik meg leginkább a régi népművészeti hagyományokat.

Veszprém megyének szintén megvan a faragóhagyománya, a Bakony területéről hasonlóképpen ismerünk kiváló régi pásztor munkákat, mint például a Bakonyi Múzeumban látható spanyolozott borotvatartót, tükröst az 1840-es évekből. Kiváló faragóművészeink ma is vannak, bár kisebb számmal, mint a közeli Somogyban. A pályázatra megyénk területéről csak kilencen jelentkeztek, ezek közül is csak három mondhatunk a tulajdonképpeni Bakony-vidékinek, a többiek inkább a Balaton környékén működnek. Így a versengésben túllevesen képviselték a Bakonyt.

A beérkezett anyag alapján megállapítható, hogy a faragással foglalkozók nagy problémája a kidolgozásra kerülő tárgy rendeltetése. Ha izléses, hagyományos díszítőelemeket is nyernek is, nehezen tudják eldönteni, hogy azokat milyen tárgyakon alkalmazzák. A régi pásztor elsősorban saját szükségleti, használati tárgyait cifrázta: a juhász a kampósbotot, a pásztor általában sétabotot, tükröst, borotvatokot, sótartót, pipaszárat stb. Fortélyos zárt szerkesztettek a borotvatokra, nehogy a gyermek azt ki tudja nyitni. A mai megváltozott életkörülményeinkhez a faragóművészet igyekszik alkalmazkodni, és annak megfelelő tárgyak készítésével kísérletezik. Így megszaporozták a hamu- és cigarettatartókat, a különböző rendeltetésű kisebb-nagyobb dobozok, likőrkészletek, könyvtáblák, irattartók stb. Egyszer sikerül izléses, szép formát ektalálni, máskor azonban — valljuk be — az elkészült faragvány csak kispolgári guccs, bármennyire szép, hagyományos népművészeti díszítőelemek is cifrázzák. Így láthatunk a beérkezett tárgyak közt izléstelen likőrkészletet, ügyetlenül megtervezett lámpatartót, fűszertárfelszerelést, semmire sem jó dísz tárgyat. Kétségtelen, hogy a népművészetnek alkalmazkodnia kell a mai élethez, de csakis művészi izlés-s formában. Épp ezért fontos volna népművészeink szempontjából, ha lehetőleg minél több jó darabot láthatnának mert így megismerkednének a népművészeti felhasználható tárgyakkal.

A bizottság a legjobbnak találta egy pölskei pásztor cigarettadóbozát és egy felsőegredi juhász faragott szarukürtjét. Megyénk népművészei közül kiűntették Nagy István faragott dobozát (Berhida), Illkmar József csutoráját (Veszprém), Hegyi László (Szentgál), Bölcsek István (Inota), ifj. Nagy István (Balatonfőkajár) faragásait.

Dr. Vajkai Aurél

ekeltek?

ez —

érték, s meny-

rajzot szerető és
nem értem, mi-
k a művészi ne-
a az iskolába?

ztet, stb. nem az
ktatáson keresz-
z ember. Hiszen
a kevesen tanul-
elemben éneket,
e mégis nagy a
ívelők száma. A
snek széleskörű-
különösen azok-
n, a munkások
hetőségek adot-
van példa szám-
vakban is szép-
g előtt folyik

Szalay László
Nyárád.